

DOC. DR OLGA KOSTECKA-MĄDALSKA
(15 III 1913 — 11 IV 1971)

Artykuł ten jest poświęcony wspomnieniom o doc. dr Oldze Kosteckiej-Mądalskiej dla uczczenia 3 rocznicy Jej śmierci, która przerwała żywą działalność naukową tej charakterystycznej postaci wrocławskiego środowiska naukowego.

Studia ukończyła na Wydziale Matematyczno-Przyrodniczym Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie w 1938 r. W 1937 r. rozpoczęła pracę w Katedrze Anatomii i Fizjologii Roślin na tejże Uczelni jako zastępca asystenta. W czasie wojny pracowała jako asystentka w Katedrze Fizjologii Państwowego Uniwersytetu we Lwowie.

Po wojnie w 1946 r. podjęła pracę w Katedrze Fizjologii Roślin Uniwersytetu i Politechniki Wrocławskiej na stanowisku starszego asystenta, gdzie w roku 1949 uzyskała stopień doktora nauk przyrodniczych. Następnie od 1950 r. pracowała na Akademii Medycznej — początkowo na stanowisku adiunkta Katedry Botaniki Farmaceutycznej z Ogrodem Roślin Leczniczych, a od 1958 r. na stanowisku docenta. W 1966 r. została powołana na kierownika Zakładu Roślin Leczniczych z Ogrodem i funkcję tę pełniła do 1 VII 1969 r., kiedy to objęła stanowisko kierownika Zakładu Botaniki Wydziału Farmaceutycznego Akademii Medycznej. Pracowała tam do ostatnich chwil swego życia nie szczędząc sił i zdobywając się na wielki wysiłek by nie okazując cierpienia zachować normalny tok pracy Zakładu, aktywnie uczestniczyć we wszystkich problemach placówki, a szczególnie by nie pozbawić serdecznej troski i zainteresowania prowadzonymi pracami swoich pracowników, studentów i magistrantów. Ta nadzwyczajna postawa, to szczególnie umiłowanie młodzieży, wszystkie cechy świetnego pedagoga ujawniane na każdym kroku w pracy zarówno ze studentami, jak i pracownikami naukowymi zyskało Jej wiele serc i wdzięczności wśród wychowanków i współpracowników.

W czasie pracy na Akademii Medycznej była prodziekanem Wydziału Farmaceutycznego w latach 1958 — 1960, a przez długi czas też opiekunem najmłodszych lat studiów, przewodniczącą Rady Pedagogicznej II roku, opiekunem Domów Studenckich AM.

Była aktywnym członkiem następujących towarzystw naukowych: Wrocławskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Botanicznego, w którym pełniła funkcję przewodniczącej, Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego oraz Opolskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk.

Badania naukowe prowadziła w takich kierunkach, jak: fizjologia i hodowla roślin leczniczych i użytkowych a także fitochemia.

W uznaniu zasług położonych dla uczelni została odznaczona Złotym Krzyżem Zasługi oraz nagrodzona dyplomami i nagrodami ministra zdrowia i opieki społecznej.

Wrocławskie środowisko naukowe straciło w zmarłej człowieka szczerze oddanego nauce i problemom wychowania młodzieży w najlepszych tradycjach.

Spis prac i artykułów naukowych doc. dr Olgi Kosteckiej-Mądalskiej

1941. *Wpływ substancji próchnicznej na wiązanie azotu przez Azotobacter*. (Praca była referowana na sesji naukowej Akademii Nauk USRR we Lwowie i wysłana do druku do „Mikrobiologii” w Moskwie).
- 1949/1950. *Wpływ wyciągów z gleby na rozwój Azotobacter chroococcum* Beij. Acta Soc. Poloniae, vol. XX, s. 169—200.
1950. *O pochodzeniu i zastosowaniu korka*. Farmacja Polska, VI, nr 9, s. 352—355.
1950. *Korona kostkowata*. Chrońmy przyrodę ojczystą, nr 9—10, s. 3—9.
1952. *Buk wschodni (Fagus orientalis Lipsky), nowy składnik parków polskich i analiza jego cech rozpoznawczych*. Rocznik Dendrologiczny, vol. VIII, s. 113—134.
1953. *Aloe vera L. var wratislaviensis hort var z niezwykłą różyczką liści* w kwiatostanie. Acta Soc. Bot. Poloniae, vol. XXII, s. 389—396.
1954. *Próby skrócenia okresu wegetacji u Ricinus communis L.* Acta Soc. Bot. Poloniae, vol. XXIII, s. 335—357
1955. *Próby skrócenia okresu wegetacji u Ricinus communis L.* Pamiętniki II ogólnopolskiego Zjazdu Naukowego Pol. Tow. Farmaceutycznego. Łódź 29—30. V. 1954 r. PWL, s. 104—105.
1957. *Nowy sposób prowadzenia ćwiczeń z botaniki*. Wiadomości Botaniczne, t. I. z. 3, s. 127—133, Kraków (wspólnie z Cz. Bańkowskim, W. Ganszerem, T. Kowalem, E. Kuźniewskim, J. Mądalskim).
1958. *O wpływie mercurochromu na kiełkowanie i rozwój siewek u Lactuca sativa L.* Acta Soc. Bot. Pol. XXVII, s. 359—372.
1959. *Działanie nowych pochodnych kwasu barbiturowego na rośliny*. Acta Soc. Bot. Pol. vol. XXVIII, s. 425—445.
1960. *Przekład z niemieckiego na język polski „Lehrbuch der Botanik für Hochschulen”* wyd. 26, PWRiL, Warszawa.
1961. *Rezultaty badań florystycznych brzegów jeziora Miedwie*. Kwartalnik Opolski, Zeszyty Przyrodnicze nr 1, s. 48—52.
1962. *Erigeron canadensis L. Przymiotno kanadyjskie, roślina lecznicza i olejkodajna*. Farmacja Polska nr 6, s. 134—136.
1962. *Heraclium Sosnowskyj Manden*. w *Ogrodzie Roślin Leczniczych Akademii Medycznej we Wrocławiu*. Biuletyn Ogrodów Botanicznych, Wiadomości Botaniczne, VI, 2, s. 175—177.
1963. *Zawartość olejku eterycznego w Heraclium Sosnowskyj Manden z uprawy krajowej*. Acta Agrobotanica, XIV, s. 25—32. (wspólnie z Cz. Bańkowskim).
1964. *Olejek lotny z krajowego ziela Erigeron canadensis L. (przymiotno kanadyjskie)*. Acta Pol. Pharm, XXI, 3, s. 275—279. (wspólnie z A. Polanowskim).
1964. *The volatile oil of the indigenous Herb Erigeron canadensis L. (Butterweed)*. Acta Pol. Pharm. XXI, no 3, s. 290—294. (wspólnie z A. Polanowskim)
1964. *Próby uprawy bazylii eugenolowej i zawartość eugenolu w jej oleju*. Acta Pol. Pharm., XXI, nr 4, s. 387—393
1964. *Trial cultivation of eugenolic basil and the content of eugenol in its volatile oil*. Acta Pol. Pharm. 4, s. 411—418. (wspólnie z Cz. Bańkowskim, J. Kuduk)

1964. Zawartość oleju lotnego w ziele *Erigeron canadensis* L. Zeszyty Przyrodnicze nr 4, s. 161—169.
1965. Garbniki *Geranium macrorrhizum* L. Acta Soc. Bot. Pol. z. vol. XXXIV, 4 s. 621—626. (wspólnie z B. Dziurzycką, Z. Kudrewiczową-Hubicką)
1965. Próby uprawy *Erigeron canadensis* L. i badanie zawartości oleju lotnego w okresie rocznej wegetacji. Zeszyt. Przyrod. nr 5, s. 97—108.
1966. Olejek lotny z *Heracleum Sosnowskyj* Manden jako źródło alkoholu *n*-oktylowego. Acta Pol. Pharm. z. 3, s. 149—152. (wspólnie z D. Sędzik, Z. Chabudzińskim)
- Essential oil from *Heracleum Sosnowskyj* Manden as source of *n*-octanol. Acta Pol. Pharm. XXIII, 2, s. 152—156. (wspólnie z D. Sędzik, Z. Chabudzińskim)
- Polygonum coriarium* Grig. roślina garbnikowa. Farmacja Polska, z. 6, s. 441. (wspólnie z Z. Wilską-Bukowczyk)
- Geranium macrorrhizum* L., jego rozmieszczenie, systematyka i morfologia. Zesz. Przyrod. OTPN, nr 6, s. 79—92 (wspólnie z B. Cetnarowską)
1967. Lokalizacja garbników w *Geranium macrorrhizum* L. Acta Pol. Pharm. XXIV, nr 2, s. 193—197 (wspólnie z B. Dziurzycką, Cz. Bańkowskim)
- Distribution of tannins in *Geranium macrorrhizum* L. Acta Pol. Pharm. XXIV, 2, s. 194—198. (wspólnie z B. Dziurzycką, Cz. Bańkowskim)
- Przekład z niemieckiego na język polski „Lehrbuch der Botanik für Hochschulen” wyd. 28, Botanika PWRiL. Warszawa.
- Badania nad rdestem garbnikowym (*Polygonum coriarium* Grig.) Acta Agrobotanica XX, s. 129—142.
- O reakcji barwnej odczynnika EP z niektórymi roślinami nieazulenowymi. Herba Polonica, XIII, nr 1—2, s. 41—43. (wspólnie z J. Dąbrowską)
1968. Investigation on tannins of *Polygonum coriarium* Grig. Acta Pol. Pharm. XXV, 1, s. 67—73 (wspólnie z Z. Kudrewicz-Hubicką, W. Mejsbaum-Katzenellenbogen)
- Próby uprawy *Mentha sachalinensis* (Brieg) Kudo oraz badania otrzymanego z niej olejku. Herba Polonica XIV, nr 1—2, s. 72 (wspólnie z W. Czubą, Cz. Bańkowskim)
- Badania składu olejku eterycznego z *Peucedanum oreoselinum* (L.) Moench z uprawy ogrodowej. Acta Agrobotanica XXI, s. 107—111. (wspólnie z W. Czubą)
- Poszukiwanie roślin zawierających aukubinę. Herba Polonica XIV, 4, s. 270—274. (wspólnie z J. Dąbrowską).
- Garbniki w *Erigeron canadensis* L. Acta Soc. Bot. Pol. XXXVII, 4, s. 657 (wspólnie z E. Borowczak-Niemczewską).
1969. Garbniki w niektórych gatunkach z rodziny Ericaceae. Acta Agrobotanica XXII, 1, s. 183—194 (wspólnie z A. Wernikowską-Ukleją)
- Obserwacje nad rozwojem *Oxycoccus quadripetalus* Gilib, Biuletyn Ogrodów XXII, z. 4, s. 279—288, Wiadomości Botaniczne (wspólnie z L. Dziędzic)
1970. A micromethod for quantitative assay of aucubin employing the EP Stahl reagent. Dissert. Pharm. Pharmacol. XXII, s. 355—360. (wspólnie z A. Rymkiewiczem)
- Urease in seeds of *Citrulus colocynthis* (L) Schrad cultivated in Poland. Acta Pol. Pharm. XXVII, 4, s. 383—388.
- Ureaza w krajowych nasionach *Citrulus colocynthis* (L) Schrad. Acta Pol. Pharm. XXVII, nr 4
1971. Próby uprawy *Citrulus colocynthis* (L) Schrad. i wstępna ocena przydatności nasion. Acta Agrobot., vol. 24, z. 1 (wspólnie z A. Noculak)
- Wpływ afałonu na kiełkowanie nasion *Cnicus benedictus* L. Zesz. Przyr. nr 11 s. 95—103 (wspólnie z J. Krzyżanowską)
- Poszukiwanie surowców aukubinowych. Zeszyty Przyrod. nr 11, s. 45—50 (wspólnie z A. Rymkiewiczem, A. Noculak)
- Dalsze poszukiwania roślin zawierających aukubinę. Farmacja Polska nr 11 (wspólnie z A. Rymkiewiczem)
- Aucubina w niektórych gatunkach *Plantago* z Kolekcji Ogrodu Roślin Leczniczych AM we Wrocławiu. Wiadomości Botaniczne t. 15., z. 3. (wspólnie z A. Rymkiewiczem).
- Wpływ afałonu na kiełkowanie nasion *Cnicus benedictus* L. cz. II Zeszyt Przyrod. nr 12, s. 55—58 (wspólnie z J. Krzyżanowską)

- Wpływ afalonu na wzrost i rozwój Cnicus benedictus L.* Zeszyt Przyrod. nr 12, s. 59—68 (wspólnie z J. Krzyżanowską)
1972. *Aktywność ureazy w czasie kiełkowania i rozwoju organów wegetatywnych Citrulus colocynthis (L.) Schrad.* Acta Polon. Pharm. T. 29, nr 5, s. 493—497 (wspólnie z A. Noculak).
- Aukubina w niektórych gatunkach rodziny Scrophulariaceae* (wspólnie z A. Rymkiewiczem) w druku.
- Aktywność ureazy w nasionach roślin z rodziny Cucurbitaceae i Papilionaceae.* Acta Polon. Pharm. (wspólnie z A. Noculak) XXX Nr 5. s. 533—537

MARIAN CIACIURA